

ZEBRAN

Libretto

Libretto: Kerstin Perski
Musik: Tebogo Monnakgotla

ROLLER:

Edward

John

Disa

Anna

Lena

Kaj

PROLOG

(En dörr smäller igen.)

JOHN *(off)*:

Hallå, är du hemma?

Dina mammor vill bjuda oss på middag igen...

(John kommer in. Stannar upp vid åsynen av en resväska, placerad mitt i rummet. Blicken faller på ett kuvert, fäst vid väskan. Han skyndar fram och öppnar kuvertet. Inuti, ligger en flygbiljett och ett brev. Chockad, vänder och vrider han på dem, utan att kunna ta in vad han ser. Han vecklar upp brevet och börjar läsa.)

JOHN *(läser)*:

John. Ledsen att såra dig.

Från idag är vår historia slut.

Din väska är packad. Ditt konto påfyllt.

När du läser det här har jag lämnat stan.

Biljetten är öppen. Du kan åka vart du vill.

Kasta in nycklarna när du går.

Edward.

(John tittar upp från brevet.)

Edward! Nej!

Jag älskar dig!

(Edward dyker upp i en bubbla på en annan del av scenen.)

Älskar du mig inte längre?

EDWARD:

Inte på det sättet.

JOHN:

Jag tror dig inte.

EDWARD:

Beklagar.

JOHN:

Jag kom hit för dig. För oss.

EDWARD:

Beklagar.

(Edward gör en ansats att gå.)

JOHN:

Jag blöder som en stympad hund.

Skär inte ut mig ur ditt hjärta!

(Edward hejdar sig.)

Älskade.

Utan dig finns jag inte.

EDWARD:

Jag ser ingen annan väg.

JOHN:

Vi hittar en väg. Tillsammans.

Edward! Se på mig!

Siestan i djurparken.

Minns du?

Din lilla dotter.

Hennes skratt.

Ett pärlregn av ljus.

Zebran i buren.

Hans blick. Hans sparkar.

EDWARD:

En annan plats.

En annan tid.

JOHN:

Vi träffades av hans eld.

Tändes av hans gnistor.

Vi såg på varandra och visste.

Vår längtan kan ingen tämja.

EDWARD:

Ett liv i livet.

En avslutad resa.

JOHN:

Den natten lämnade du dörren öppen.

EDWARD:

En dörr jag stängt och aldrig mer öppnar.

JOHN (*kastar sig ner på knä*):

Du grät i min famn som ett nyfött barn.

Jag är en del av dig, du av mig.

DUETT

EDWARD:

Sansa dig, John!

Vårt vi vissnade.

Jag ser på dig nu och ser – en annan.

JOHN:

Du är luften, ljuset, vägen vi vandrar.

Du är mitt hjärta, min kropp,

mitt hem och min fristad.

Utan dig drunknar jag i mig.

EDWARD:

Beklagar.

(Edward gör en ny ansats att gå.)

JOHN (*ursinnigt*):

Du lämnade din familj.
Satte allas liv på spel.

EDWARD (*hejdar sig*):

Kärleken tog slut, John.
Händer den bästa.

JOHN:

Som ett skrämt djur flydde du fältet.
Lät dem låsa in mig för att straffa dig.
I fem månader såg jag inget dagsljus.

EDWARD:

Du följde mig hit av egen fri vilja.

JOHN:

Jag tar mitt liv om du lämnar mig.

EDWARD:

Jag kommer över det.

JOHN:

Edward!

*(Edward försvinner. John ensam och handfallen vet inte vad han ska ta sig till.
Hyperventilerar. Vill kasta sig ut genom fönstret. Han letar fram penna och papper.)*

JOHN (*skriver*):

Inga ord, inga böner når fram till dig.
Dig som jag litade på, mer än mig själv.
Jag höll mig vid liv med ditt leende, din blick.
Trotsade varje piskrapp av kärlek till dig.
Nu lämnar du mig för en annan.
Älskar, skrattar, andas med en annan.
Vad var det som hände? När förlorade jag dig?
Hur började slutet? Var slutade vi tala,
känna, se det vackra i varandra?
Du lockade mig med lyckan i främmande land.
Nu beordrar du mig att flyga ut ur ditt liv.
Din nya zebra är vit, ränderna lagom svarta.
På mig, den svarta, lyser ränderna som på ett lik.
Lev väl min älskade.
Så länge mitt hjärta slår, slår det för dig.
John.

(John skriver ner det sista, viker ihop brevet och lägger det i kuvertet. Lämnar kuvertet någonstans i rummet, tar väskan och går för alltid ut ur Edwards liv.)

AKT I

Scen 1. Hos Anna och Disa, några månader tidigare.

Anna. Edward. Disa.

(Anna visar före hur Edward ska göra för att djupandas. Edward gör några tappra försök men kan inte koncentrera sig. Bryter.)

EDWARD:

Det går inte, mamma Anna. Bilderna flammar upp så fort jag blundar.

ANNA *(med slutna ögon)*:

Acceptera. Låta passera. Som moln på himlen.

EDWARD:

De trycker ner hans huvud under vatten.

De hänger upp honom i fötterna och
bränner hans kön med nålar.

ANNA:

Andas med mig, Edward. Andas.

EDWARD:

Andas han? Fryser han?
Ligger han naken på golvet
som ett hjälplöst spädbarn?
Jag blir sjuk av att inget veta.

(Disa kommer in, märkbart uppjagad.)

DISA:

Inget svar igår. Inget svar idag.
Och de ska kalla sig myndigheter.
De utreder varandra, utnämner sig själva

men för den som sitter fängslad rinner livet ut.
Vi behöver en ny strategi, något som rör vid deras hjärtan.
(funderar)
En afton med Johns poesi!

ANNA *(tittar menande på Disa)*:
Inte nu, käraste.

(Disa tittar från Anna till Edward.)

EDWARD:
Jag gör vad du vill att jag ska göra, mamma Disa.
Håller ett brandtal.
Klär av mig naken
och läser hans poesi.
Bara de släpper honom fri.

(Drar upp ett tummat papper.)

En av Johns dikter.
Utsmugglad av en vakt för en månad sedan.

(Edward vecklar upp pappret.)

EDWARD *(läser)*:
Under gryningens döda öga
väcks jag av en röst.

ZEBRANI

(John, i sin cell, märkbart medtagen, dyker upp på en annan del av scenen.)

JOHN *(i sin egen "bubbla")*:
Under gryningens döda öga
väcks jag av en röst.
"Älskade. Här är jag".
Jag spänner sinnets alla strängar
och lyssnar ut i dunklet,
ser nattens skuggor vakta, krypa längs väggen.

Älskade, här är jag...

Jag tar spjärn mot mörkret,
sparkar av mig min förnedring
slår huvudet i gallret
slungas åter, in i hopplösheten.
”Älskade. Här.
På andra sidan skammen.
Ett stenkast bortom skräcken.”

Jag rätar på ryggen, lyfter blicken,
hör slätterna locka, minns den fria himlen.
Slagen av ditt hjärta kommer mig till mötes,
din doft, din andning, elden i ditt skratt.
Jag ger efter för min vrede, kastar mig mot muren.
Flyr mödrar och förfäder, flyger över jorden.
Mättar mig med dig, släcker törsten med dig.
Håller mig uppe med dig efter dig efter dig.

(John försvinner.)

DISA:

Strålande.
Jag bifogar dikten redan ikväll.

(Anna och Edward ser på varandra.)

ANNA:

/Han älskar dig.

/

/ EDWARD:

/Jag älskar honom.

Älskar. Så att alla livets färger rinner bort utan honom.

Älskar. Så att smärtan i hans kropp gröper ur min själ.

(Edward får svårt att fortsätta. Disa lägger armen om honom.)

ALLA:

Älskade. Här.

På andra sidan skammen.

Ett stenkast bortom skräcken...

DISA:

Lita på mig.

John är ett akutärende.

Vi är bäst i världen på att ta hand om

såna som han.

ANNA (*kommer upp på Edwards andra sida*):

Disas järnvilja kan betvinga både arméer och dumskallar.

EDWARD:

John kastades i fängelse för att jag kom undan.

ANNA:

Skulden är deras - inte din.

EDWARD:

Hans mamma jagades bort av sina egna grannar.

ANNA:

Du stod upp för dig själv och
dina innersta känslor.

DISA:

Det är stort.

ANNA:

Det största.

DISA:

Det är vackert.

ANNA:

Det vackraste.

TERSETT "Rätten till sin sanning"

DISA:

Varje människa
har rätt
till sin egen sanning.

ANNA:

När jag vågade älska Disa
blev jag sann
mot mig själv.

DISA:

Älska öppet och fritt...

ANNA:

Vågade lägga örat till mitt eget hjärta...

EDWARD:

John gav mig kraft att kasta av mig lögnen.

DISA:

Bli fri från slaveriet...

ANNA:

Ge rymd åt mig själv...

EDWARD:

Bejaka den jag alltid har varit...

ANNA OCH DISA (*tittar ömsint på varandra*):

/Kärleken till dig...

/

/ EDWARD:

/Kärleken till dig fick mig att se mig själv...

/ DISA:
/... fick mig att vilja kämpa.
/
/ ANNA.
/...fick smaker och lukter att väckas till liv.
/
/ ANNA OCH DISA:
/ Kärleken till dig...
/
/ EDWARD:
/ Utan kärleken till dig...
/
/ ANNA OCH DISA:
/ ...övervinner allt.
/
/ EDWARD:
/ ...kan jag inte leva.

Scen 2. Minnesscen. Första kärleksmötet.

(Ljusförändring. Natt. John dyker upp i dunklet, genomblöt, med en sten i handen. Bävande, vänder Edward ryggen till.)

EDWARD:

Vi riskerar våra liv.

JOHN *(väger stenen i handen)*:

Tung som rädslan. Lätt som kärleken.

EDWARD *(matt)*:

Gå.

JOHN:

Din sten kallade på mig i regnet.

Väntade på mig i mörkret.

EDWARD:

Jag misstog mig.

JOHN:

Ett molnhjärta. Ett blysamvete.

En tjuv om natten, blek av längtan.

EDWARD:

En lärare och en student...

JOHN:

...berusade av varandra.

EDWARD:

En vit och en svart...

JOHN:

...vilda av livslust.

EDWARD:

Jag är gift, John! Två barn måste uppfostras och försörjas!

DUETT "Stenen"

JOHN (*håller fram stenen*):

En sten kan dämpa, dölja, tysta.

En sten kan slå ihjäl åtråns krälände skorpioner.

Knappt kläckta – krossa dem!

Knappt födda – mosa dem!

Gör dig av med dina tankars tafatta valpar,

bländade, snubblande, gnyende, gnällande!

Din sten ropade mig till sig,

förde mig till din uppställda dörr.

Mellan rätt och fel fladdrar en låga,

mellan då och nu skymtar en glipa,

öppnar sig en väg till ett underbart, okänt rum.

EDWARD (*bortvänd*):

Stenen är din – krossa dem!

Jag ser den i natten, ser inte, ser

den lockar och lovar

viskar ditt namn.

Jag vänder mig bort

gör mig till sten mot sten.

Den ligger kvar i mörkret

glöder i regnet,

ropar mig till sig,

tynger i min hand.

Öppnar en väg genom rädslan

– till dig.

(Edward vänder sig om och de kysser varandra passionerat.)

Scen 3. Hos Anna och Disa. Edward. Anna. Disa. Lena. Kaj.

(Middagsbjudningsritual hos Anna och Disa. Pussar och kramar. Drinkar och tilltugg. Alla småpratar och sorlar i mun på varandra, utom Edward som håller sig lite vid sidan om.)

/ KAJ:
/ Trevligtrevligtrevligt. Och kulkukul!

/ LENA:
/ Och så himla härlighärlighärligt!

/ ANNA:
/ Eller hur? Så himla härligtrevligtkul!

/ KAJ:
/ Och så bra på alla sätt!

/ LENA:
/ Så himla brabrabra!
/ Och så snyggt!

/ KAJ:
/ Så himla snyggelisnyggt!

/ ANNA:
/ Framförallt praktiskt, om ni frågar Disa.

/ DISA:
/ Javisstjavisstjavisst.
/ Fast egentligen borde man faktiskt inte,
/ inte här och nu.

/ LENA, KAJ, ANNA:
/ Nej, det borde man verkligen inte, borde man inte nu!

DISA (*kollar sin I-pad*):
Nedrans nejsägarnördar!
Ännu ett ingentingsvar.

LENA (*skyndar sig att läsa över hennes axel*):

Ett svar från de ansvariga
och du säger inget förrän nu!

(Alla samlas runt Disa för att läsa.)

EDWARD:

”Inga särskilt ömmande omständigheter”.
Vad menar de med det?

DISA:

Tröga tramstrallare!
Robotar utan empati.
John utsätts för kroppsstraff och tortyr.
Hans namn står med på listan.

LENA:

Hur kan de säga nej med allt vi levererar?
Grannarna som lynchar.
Mamman som mobbas.

ANNA:

Passiv aggression.

KAJ:

Korkat rent ut sagt.

DISA:

Snåla slappsnoappar!
Jag har bombat dem med siffror.
Skjutit på dem med fakta.
Dränkt dem i bilder som skulle
få en fisk att gråta blod.

LENA:

Människor med fördomar är gjorda av sten.

DISA:

Lata lattelapare! Satans soffpotatisar!
Radion vill intervjua mig om Johns fall.

LENA:

Nej men grattis!
Kaj och jag planerar ett reportage om Edwards perspektiv.
(Snabbt, till Edward.)
En intervju om hur du trivs här hos oss.

KAJ:

Vad säger du, Edward?
Några shots härinne. Några shots därute.
Lite barndom. Lite nu.

EDWARD:

Mina mammors vänner är mina vänner.

LENA:

De tystade måste få föra sin egen talan.

DISA:

Viktigast är att vi skapar en stark opinion.

ANNA:

Inget flum.

LENA:

De anonyma måste få ansikte och röst.

ANNA:

Inget fluff.

DISA:

Inga fingerade fakta.

LENA:

Inga friserade sanningar.

ANNA:

Friserade sanningar kommer inte in i det här hemmet.

LENA OCH KAJ:

Inget fluff och flum här inte!

EDWARD:

Mamma Anna och mamma Disa vet hur det är
att hamma ute i kylan.

ANNA:

Den som inte stått där själv förstår

/ ingenting.

/

/ DISA:

/Ingenting!

ARIA "Mot sin egen hud"

Att förstå är att känna smärtan mot sin egen hud.

Höra flinen på skolgården. Se hånet i ögonen.

Bli sist kvar när alla andra valts in.

Vara mörk och stor bredvid blonda små.

Ha håriga ben och tvingas trippa runt i kjol.

Alla kan ösa ur sig ömma ord

men den som pratar sig varm men inget gör

har aldrig fallit ner i ensamhetens isvak.

ANNA OCH LENA:

Den som pratar sig varm men inget gör
har aldrig fallit ner i ensamhetens isvak.

(Kvinnorna övergår till att förse sig med mat. Kaj vänder sig till Edward i ett försök att muntra upp honom.)

KAJ:

Ditt hemland ser spännande ut på bild.
Världens bästa surfing.

EDWARD *(frånvarande)*:

Ja, surfing är bra.

KAJ:

De starka vindarna.
De vilda vågorna.
Du glömmer dig själv, blir vad du vill.
En surfande Gud i djurgestalt.
En jamande mås *(jamar som en mås)*.
En talande fisk *(talar som en fisk)*.
En avatar utan mörka minnen.
Din partner – surfar han?

EDWARD:

Bara i poesi.

KAJ *(mer intimt)*:

Du kunde lära mig.

(Edward ser oförstående ut.)

Surfa i din poesi.

EDWARD (*förvirrad*):

Ah, min poesi! Visst.

Om du ursäktar...

(*tar sig åt pannan*)

...de sågar i ben härinne.

(*Edward drar sig undan. Anna och Disa ser bekymrat efter honom.*)

LENA:

Hans steg blir tyngre för varje dag.

KAJ:

Ni har kämpat för att få ut hans vän i månader nu.

DISA:

Vi kommer att kämpa i år om det behövs.

Edward har blivit som vår egen bror.

Nu måste vi få ut hans älskade John.

ANNA:

Vår familj blev helare när Edward kom.

Vår manliga själsfrände.

En del av oss.

/ DISA:

/ Jag står vid hans sida

/ jag har varit han.

/ Kämpat mot dumheten.

/ Hållit liv i glöden.

/ Motstånd är det enda

/ som kan få hans öde att vända.

/

/ KAJ:

/ Vara flexibel som vattnet,

/ go with the flow.
/ Motstånd är gammalt,
/ inte tvåtusental.
/ Dags att vakna till livet
/ och se sig om.
/
/ LENA:
/ Familjen krossad,
/ övergivna barn.
/ Älskaren fångslad
/ för att han följt sitt hjärta.
/ Man får vara glad att man
/ inte har det som han!
/
/ ANNA:
/ Min bror, vårt barn,
/ vår andliga man.
/ Må hans aura stärkas
/ av vår kärlek, vårt stöd.
/ Jag lider med honom
/ som om han var jag.

LENA (*till Anna och Disa*):

När jag tänker på ert mod blir jag glödhet inombords!

(*vänder sig till Kaj*)

Vi borde ta oss an en sexuellt avvikande vi med!

KAJ:

Så många du vill. De kan dela säng med dig.

(*Scenen "fryser".*)

Scen 4.

(Edward dyker upp i en bubbla, ensam på balkongen i natten.)

ARIA Del I "Ett stjärnfall att hålla mig i"

EDWARD:

Du, min gåta, mitt liv,
min hemliga zebra.
John. John. John.
Vårt korta vi – raderat från kartan.
Ett brännsår på himlen.
En glömd kontinent.
I drömmen är du med mig, natt efter natt,
kryper tätt intill mig, lägger kinden mot mitt bröst.
Ge mig en blinkning, en glimt,
ett stjärnfall från dig att hålla mig i.
Vem förde oss samman
för att så grymt skilja oss åt igen?
Jag borde tagit din hand,
smugglat dig förbi,
hejdat lynniga krafters spel.

(Ljuset förändras och John blir synlig i en minnesbubbla. Han är märkbart uppjagad.)

JOHN:

Du måste packa och åka redan ikväll.

EDWARD:

Vad händer? Lugna dig!

JOHN:

Vaktmästaren. Han såg mig i dörren och log.
Jag försökte med mutor. Med hot.
Guldtanden blänkte som på en orm.

EDWARD:

Vi har inte gjort något fel.

JOHN:

Hans blick sa att han tänker ange dig.

EDWARD:

Ingen kommer att tro honom.

Jag är lektor. Har fru och barn.

JOHN:

Alla som vill dig illa kommer att tro honom.

EDWARD:

/Jag åker ingenstans.

/

/ JOHN:

/Du åker ikväll.

(Edward tiger.)

Du har bedragit din fru.

Dina grannar kommer att lyncha dig.

Det finns lagar i det här landet.

Fängelsestraff.

EDWARD:

Du följer med.

(John tiger.)

Jag tar hand om dig.

Försörjer dig tills du hittar en väg.

Glöm allt ont,

alla år av förnedring.

Lev fritt med mig och ägna dig åt din poesi.

JOHN:

Två ogifta män.

EDWARD:

Det finns fria länder med en friare syn.

JOHN:

Inte för såna som mig.

Inte för en lärare och hans student.

(John gör en ansats att gå.)

EDWARD:

John, vänta!

Inte såhär...

(John tvekar.)

Jag älskar dig.

(Minnesbilden av John bleknar bort. Edward är ensam kvar.)

ARIA Del II

Jag fick fatt i en stjärna och tappade taget.

Jag kravlade mig upp på land och spolades ut i havet.

Jag fick smaka en droppe av livets sötma,

sorgens eftersmak går aldrig ur.

Sudda ut minnet. Rena blodet.

Låt mig domna och falla i en drömlös sömn.

Jag önskar att min väg aldrig hade korsats av din.

Scen 5. Hos Anna och Disa.

(Anna och Disa kommer ut på balkongen, bleka och allvarliga. Edward ser oförstående på dem.)

EDWARD:

Bleka som marmor.

Var är våra gäster?

(Anna sätter sig tyst bredvid John.)

EDWARD *(allt oroligare, ser från Anna till Disa):*

Varför ser ni så konstigt på mig?

John?!

(Anna och Disa ser snabbt på varandra som om de inte vet hur de ska fortsätta.)

DISA:

/Han lever.

/

/ ANNA:

/Han lever. Men...

EDWARD:

Han är svårt sjuk...

ANNA:

Inte sjuk. Men...

EDWARD:

De har skadat honom för livet...

ANNA OCH DISA:

Han kommer hit.

EDWARD:

John? Hit?

DISA:

De släpper honom ur fängelset för
att rädda sitt rykte.

Jag har ordnat med främlingspass, resa, allt.

Om några dagar sätts han på ett flyg hit.

(Edward gnider sina ben som för att känna efter om han är verklig. Känner på Annas ansikte. Känner på Disas ansikte.)

EDWARD:

Vi är vi. Här. Nu.

Anna. Disa. Jag.

(Känner på sitt eget ansikte. Övermannas av en plötslig glädje.)

Måste raka mig. Nej, odla mustasch.

Inget babyface när min prins kommer hit.

Hit. Min John.

Han kommer hit.

Är ni verkligen säkra?

ANNA:

Som berget.

DISA:

Som döden.

ANNA OCH DISA:

/Som berget och döden.

/

/ EDWARD:

/Som berget och döden.

Hur ska jag någonsin... det ni har gjort för mig...

för oss... det går aldrig...
... jag kommer aldrig någonsin att ...
(Hejdar sig plötsligt.)
Hur vet vi att han får stanna?

ANNA:

Ni gifter er. Bygger ett hem.

DISA:

Vi hjälper er med allt.

EDWARD:

Mina skyddsänglar.
Ni har räddat oss ur odjurens käftar.

ANNA:

En seger för kärleken.

DISA:

En triumf för oss alla.

”DISAS TRIUMFARIA”

Ekot från ert bröllop sprider sig över världen,
samlar röster på vägen,
ohörda, kuvade,
kvävda, tystade.
Jag hör hur de breddas,
tar höjd, allt klarare, stiger, allt säkrare.
/Från jordens alla hörn får jublet sällskap,
/kvinnor, män, unga, gamla.
/Ingen kan hejda kärlekens framfart.
/Kraften som förvandlar, famnar, förenar.
/
/

ANNA:

/Vinden vänder, blåser liv i själen.

/Du tar dig upp och ut,
/tar dig ur all förnedring.
/Kommer upp i ljuset och kan älska igen.
/
/ EDWARD:
/All stympad längtan.
/All instängd väntan.

(Edward drar till sig Anna och Disa och omfamnar dem samtidigt.)

Scen 6. På flygplatsen. Edward. Anna. Disa. Lena. Kaj.
(”Välkomstkommittén” gör sig redo. Spänd förväntan.)

DISA (*snyter sig*):
Direkt från fängelset till friheten hos oss.
Det här är stort.

ANNA, DISA, LENA, KAJ:
Friheten hos oss! Större än stort!

ANNA:
Tack vare elden i Disas hjärta!

ANNA, LENA, KAJ:
Tack Disa för elden i ditt hjärta!

ANNA:
Och Lenas förstås.
(till Edward)
Jag har inte sett Disa så rörd
sedan vi gifte oss.

LENA (*till Kaj*):

Glöm inte bilderna!

Så fort han syns.

KAJ (*irriterat*):

Starstruck redan?

Jag kan börja fotografera nu.

EDWARD:

Fem månader utan dagsljus.

Hur ser han ut?

Urholkade kinder?

Ett fågelskelett?

(Anna rättar till Edwards slips.)

ANNA:

Några veckor hos oss och han är sig själv igen.

EDWARD:

Sist vi sågs hade jag längre hår.

ANNA:

Andas, Edward. Andas.

ANNA, DISA, LENA, KAJ:

Andas, Edward. Andas.

ANNA (*vinkar alla till sig*):

Trauma är inget skrapsår,

inget brutet ben.

DISA:

Anna vet, hon har varit drabbad själv.

ANNA:
Du är flådd. Hudlös.
En flämtande låga.
Ett flyktigt ord, en förflugen blick
– Du backar. Stänger ute.
Blir en skugga av dig själv.
Minsta hinder och du skakas av en gråtattack.
Vi måste skapa rätt stämning, öppna våra hjärtan.
Låta honom bejaka smärtan. Låka hjärnan.
Tre saker ni måste tänka på:
Lugn. Lugn. Lugn.

ARIA
”Lugn. Lugn. Lugn.”

(Disa, Edward, Kaj och Lena nickar mot varandra):

DISA, EDWARD, KAJ, LENA:
Bejaka smärtan. Låka hjärnan.
Lugn. Lugn. Lugn.

(Allas blickar dras med ens mot John som dyker upp lätt vinglande, klädd i en välsittande kostym och italienska skor. Allt stannar av.)

JOHN:
Edward!

EDWARD:
Herregud! John!

(Edward skyndar fram till John och de omfamnar varandra medan Anna, Disa, Lena och Kaj håller sig på respektfullt avstånd.)

ANNA, DISA, LENA, KAJ *(lätt förvirrade):*
Skapa rätt stämning, öppna våra hjärtan...

JOHN (*rufsar Edward i håret*):

Rena fängelsefrisuren!

Vad är det för ett nytt helvete du har lurat
in mig i, Eddie?

Hemma hade vi så hett att flugorna dog.

Här – is och natt, så långt ögat når.

Kunde du inte flytt lite längre söderut?

Alla flamingos därborta – i givakt.

Vad väntar de på?

En rockstjärna? En president?

ANNA, DISA, LENA, KAJ:

Ett flyktigt ord, en
förflugen blick.

Minsta hinder och du
skakas av

en gråtattack.

Ett trauma är inget brutet ben...

EDWARD (*gör en förvirrad gest mot de andra*):

Mina kära ”mammor”. Anna. Disa.

Deras goda vänner, Lena och Kaj.

Utan dem skulle vi inte stå här nu.

JOHN (*bugar sig så han nästan tappar balansen*):

Hello hello.

/Hoppsan!

/Här är jag.

/

/ ANNA, DISA, LENA, KAJ (*uppenbart obekväma*):

/Hello, hello!

JOHN:

Enchanté!

(Pinsam tystnad)

Mörkt har ni här.

Och tyst som bland döva.

(Drar Edward åt sidan)

Jag tycker inte om hennes blick.

EDWARD:

Vems blick?

(John tar Edwards arm i ett hårdare grepp.)

JOHN *(med en nickning mot Lena)*:

Hennes där, i mittan.

Jag har suttit i fängelse,
inte surfat på Cote d'Azur.

Kom – vi går!

Kroppen är av cement.

Har du en säng?

Jag vill gömma mig under täcket och
hålla om dig i ett år.

EDWARD:

Du är berusad, John.

JOHN *(brusar upp)*:

Tugga kackerlackor själv i månader och
du skulle berusa dig livet ut!

EDWARD *(sneglar på de andra)*:

Andas, John. Andas.

Lugn, lugn, lugn.

(Vänder sig till de andra.)

Hemskt ledsen.

John är trött efter resan.

Vi får ta det en annan dag.

ANNA, LENA, KAJ:

En annan dag?!

DISA:

Vänta nu.

Vi har förberett en mottagning här.

Organiserat en intervju.

EDWARD:

Beklagar.

*(Edward lägger armen om John som är påtagligt ostadig och leder honom ut.
Anna, Disa, Lena och Kaj tittar snopet på varandra.)*

KAJ:

Stupfull.

LENA:

Tänkte samma sak.

ANNA:

Jag trodde han var sjuk.

LENA:

Hur tänkte han?

DISA:

Bälga i sig ovan molnen när han
ska landa här hos oss!

LENA:

Och kläderna!

Var kommer alla pengarna ifrån?

DISA:

Trauma eller inte trauma.

Så gör man inte.

ALLA:

Nej. Så gör man inte.

ANNA:

Stackars Edward.

Stackars stackars stackars.

ALLA (i mun på varandra):

Förberett allt hade vi.

Organiserat allt hade vi.

Ordnat akutkvot och skyddsbehov hade ni.

Ställt fram stolar och dukat fram skedar hade vi.

Det hade vi! Det hade ni! Det hade vi!

Trauma eller inte trauma.

Så gör man inte.

Så gör man ändå inte.

(Alla skingras, besvikna och snopna.)

SLUT PÅ AKTI

AKT II

Scen 7. Edwards och Johns nya lägenhet. Edward. John.

(John och Edward in. John ser sig förundrat omkring.)

JOHN:

En fängelsecell för rika vita.

Var är dina böcker, din poesi?

EDWARD:

Poesin i mitt liv försvann med dig.

(Blyga med ens, blir de stående mittemot varandra. John sträcker ut sin hand och stryker försiktigt Edward över kinden.)

EDWARD:

Du.

JOHN:

Du.

JOHN:

/Ingen feberfantom.

/

/ EDWARD:

/Ingen vakendröm.

(De drar av sig tröjorna och gör en ansats att omfamna varandra, men Edward hejdar sig när han ser spåren efter tortyr på Johns överkropp.)

EDWARD:

DUETT "En ond dröm"

Vidriga svin!

JOHN:

Det är över nu.

EDWARD:

Strypa. Krossa.

Sticka kniven i deras strupar
och vrida om!

JOHN:

En ond dröm blir till luft och rök.

EDWARD:

De spärrade in dig istället för mig.

JOHN:

Utan dig var mitt liv ändå slut.

EDWARD:

/Jag förlåter mig aldrig för
/att jag övergav dig.

/

/ JOHN:

/Du hade inget val, jag förlåter dig.

EDWARD:

Jag borde ha bundit dig vid mig.

JOHN:

De tvingade dig att åka.

EDWARD:

Tvingat dig att följa med.

JOHN:

I nattens grav, under smärtans famntag,
band jag fast mig i livet med min längtan
efter dig.

(De omfamnar varandra.)

EDWARD (*stryker John över nacken*):

Ingen ska någonsin skada dig mer.

JOHN:

Där kärleken slår rot kan ondskan inte andas.

EDWARD:

Som lekfulla föl ska vi skydda varandra.

JOHN:

Älska, leka, fira att vi finns.

EDWARD:

Tack vare mina mammor, Disa och Anna.
De tog mig under sina vingar, förde dig hit.

JOHN:

Mammor och änglar fick vi nog av därhemma.

(Edward, med ens störd, lösgör sig ur Johns famn.)

EDWARD:

De har kämpat i motvind, försvarat vår kärlek.

(John blundar, kvar i famntagets.)

JOHN:

Det enda jag vill är att vara med dig.

EDWARD:

Visa lite tacksamhet!

Utan dem skulle du sitta kvar i mörkret.

JOHN *(brusar upp)*:

Poliser och angivare,
våra mammor, din fru.
Alla lyckades vi fly
med vår kärlekseld.
Tills två nya mammor
får dig att slockna- såhär!

(John lämnar rummet. Edward gör en ansats att skynda efter, men står handfallen kvar.)

Scen 8. Disas kontor. Disa. Edward.

(Disa jobbar på flera olika skärmar samtidigt. Edward dyker upp med en överdådig blombukett.)

DISA:

Prins Edward!

Det var inte igår.

(Edward sträcker försagt fram buketten.)

En utvisning på gång, trots fängelsehot.

(Edward blir hängande med blombuketten. Ser sig tafatt omkring efter någonstans att göra av den. Disa slår igen datorn.)

Anna har saknat dig!

(Tar emot buketten och lägger den ifrån sig utan att ägna den vidare uppmärksamhet.)

Era samtal. Era promenader.
Varje morgon ställer hon fram din kopp.

EDWARD *(skamset)*:

Fina Anna.
Tänker alltid på allt och alla.

DISA:

Med dig fick hon tillbaka sin förlorade bror.
Hennes skratt fick glans, hennes hjärtslag blev lugna.

EDWARD:

Ni är mina mammor, mina systrar, min familj!

DUETT "Ett annat Vi"

EDWARD:

Utkastad, ratad
för att jag var den jag var.
Berövad allt
i ett främmande land.
Ni öppnade ert hem
bjöd in mig i er värld
gav mitt nya jag en fristad,
ett annat Vi.

DISA:

Vårt hem var fullt
av för mycket plats
tömt på röster
stoj och skratt.
Du blåste in i vårt liv
gav oss riktning och eld,
skapade ett vaknare Nu
ett annat Vi.

(Edward ser på Disa. Tar mod till sig.)

EDWARD *(stammande)*:

Jag ville be om ursäkt.
Ingenting blev som planerat.

DISA *(undviker Edwards blick)*:

Här dömer vi ingen vid första ögonkastet.

EDWARD:

Han var matt efter fängelset.
Retlig och undernörd.

DISA:

Trauma är inget brutet ben.

EDWARD (*ivrigt*):

Ni kommer att avguda honom
när ni lär känna hans sanna jag.
En kaktusfrukt plockad vid vägen.
Taggig utanpå, söt som honung
– inuti!

(Disa lägger handen på hans arm och reser sig.)

DISA:

Ska världen förändras måste någon jobba här.

(Disa återgår till sina skärmar. Edward tvekar. Går.)

Scen 9. Edwards och Johns lägenhet. John. Edward.

(John sitter, halvklädd, på sängen och håller upp två omaka strumpor. Edward, uppklädd i kostym och fluga, väntar otåligt på att han ska bli klar.)

JOHN (*jämför strumporna*):

Därhemma var de lika.
Hemliga bröder.
Make och make.
Tvillingsjälär.

EDWARD:

Vi skulle varit där för en halvtimme sedan.

(John drar på sig strumporna. Letar i sina byxfickor.)

JOHN:

Jag skriver om en zebra som tappar sina ränder.

EDWARD:

De kan tro att vi undviker dem.

JOHN:

Var han en åsna i förklädnad?

En kamouflerad häst?

Var hans liv som zebra bara en dröm?

EDWARD:

De ser fram emot att träffa dig.

JOHN *(får upp en liten anteckningsbok och öppnar den.)*

Vi gör som vi brukar.

EDWARD:

Det här är din chans att få visa vem du är.

JOHN:

Högläser. Högtänker.

EDWARD:

/Ge dig John... det är mamma Disas födelsedag.

/

/ JOHN *(håller fram anteckningsboken):*

/På seminariet kastade du dig över allt jag skrev.

(De tittar stumt på varandra.)

EDWARD:

Då så. Då går jag själv.

(Edward gör en ansats att gå. John reser sig från sängen för att hejda honom.)

JOHN:

Din kropp är stum, din blick bedövd.

Regler och lagar strömmar ur din mun.

EDWARD:

I det här landet kommer man i tid.

JOHN *(kacklar till)*:

En fasan bland fasaner.

Spetsig stjärt. Uppblåsta fjädrar.

Jag är en larv som du har släpat med dig hit.

(Edward kan inte låta bli att dra på munnen. Läger armen om John.)

EDWARD:

Lär dig spelreglerna och de kommer att älska dig.

JOHN *(lösgör sig från Edward)*:

Hjälparnas blickar talar alltid samma språk.

Gör som vi vill – eller ut i kylan!

Hungern i deras blickar.

Suget efter liv.

De vill ha maskotar att visa upp,

inte dig och mig.

EDWARD:

Vi kan inte leva på en öde ö.

JOHN:

Jag vill leva tillsammans öppet och fritt
/– inte med två ladies som har satt gaffeln i dig!

/

/ EDWARD:

/Ta seden dit du kommer! Anpassa dig!
Vi är främlingar här, båda två.
Vi får vara tacksamma för all hjälp vi får.

(Edward går. John blir ensam kvar.)

Scen 10. Hos Disa och Anna. Lena. Kaj. Anna. Disa. Edward. John.

(Lena och Kaj sitter i en soffa med varsitt vinglas, på miltals avstånd från varandra. Kaj bläddrar bland sina fotografier på en skärm.)

LENA:

Rummen mumlar. Väggarna viskar.
Vibbar. Vibbar. Vibbar.
Kaj! Känner du hur det vibbar?

(Anna skyndar genom rummet med skålar och fat.)

ANNA *(till Disa, kvar i köket):*

Du, John, Edward.

DISA *(off):*

Nej.

Du, John, Edward.

ANNA (*hejdar sig, med en blick på Kaj och Lena*):

Nej.

Du, Lena, Kaj.

Jag, Edward, John.

LENA:

Apropåpåpå.

Hur går det för kärleksparet?

ANNA:

Bara brabrabra!

(Anna försvinner.)

LENA:

Pinsamt för dem om han har druckit igen.

Pinsamtpinsamtpinsamt

för dem som är så brabrabra.

KAJ (*flyttar sig närmare Lena och visar henne något på skärmen*):

Bilderna från flygplatsen. Vad tycks?

(Lena ser uttryckslost på skärmen):

LENA:

Jag ser ingenting.

KAJ (*stött*):

Fem olika vinklar.

Fem olika motiv.

LENA (*spänner ögonen*):

Det är nåt med dina bilder.

Ingenting fastnar.

KAJ:

Fastnar och fastnar.

Jag gör konst, inte klister.

LENA (*med emfas, som om myntet trillar ner*):

Livet.

Det är livet som inte fastnar på dina bilder.

(Kaj sjunker tillbaka, tillplattad. Edward dyker upp med presenter och champagne. Anna kommer instörtande med Disa tätt bakom sig.)

DUETT

"I mun på varandra"

ANNA:

Edward!

Jag kände din aura, hörde stegen,

över gården, genom gruset,

uppför trappan, in i hallen.

Välkommen hem!

EDWARD:

Så snällt av er.

Så härligt roligt snällt att.

Så härligt att ni och

att vi och att vi och att ni...

Grattis mamma Disa på din födelsedag!

(Gör en ansats att krama om Disa men kommer av sig av att Lena bryter in.)

LENA:

"Konsensusdiktatur"

Var har vi nykomlingen?

KAJ (*kommer till Edwards undsättning*):

Bakom örat.

I fickan.

På botten av påsen.

Man sitter inte fast i varandra för att man är ihop.

ANNA (*med en orolig blick på Disa*):

Han är säkert trött efter fängelset.

DISA:

Man kan få men i månader. Det vet alla.

(Edward kramar om Disa.)

LENA:

Man kan ändå tycka att han borde förstå.

KAJ (*hugger*):

Man kan tycka vad man vill om vad du tycker.

LENA (*hugger tillbaka*):

Jag har aldrig sagt något om vad jag tycker.

(Kaj och Lena riktar sig mot varandra som två ilskna hundar.)

KAJ (*till Lena*):

Du tycker och tycker illa om allt som går att tycka.

/Tyck lite mindre tycker jag att man kan tycka.

/

/ LENA:

/Du tycker och tycker om allt jag tycker.

/Ingen bryr sig om vad du tycker att jag ska tycka.

DISA:

Nu tycker vi lite för mycket här kan jag tycka.

ANNA:

Jag tycker vi måste försöka förstå innan vi börjar tycka.

ANNA, EDWARD OCH DISA (*i samförstånd*):

Ett trauma är inget skrapsår.

Ett trauma är inget brutet ben.

ANNA:

Det enda viktiga är att man lyssnar till sitt hjärta.

ANNA, DISA, EDWARD, KAJ, LENA:

Kärleken övervinner allt.

Skål!

(John dyker plötsligt upp, klädd på samma sätt som Edward, i kostym och fluga och med en matkasse i handen.)

JOHN (*bugar sig*):

My ladies.

(vänder sig till Anna)

Gratulerar mamma på din födelsedag!

ANNA:

Jag är Anna.

Disa fyller år.

JOHN (*bugar sig igen*):

Mamma Anna. Mamma Disa.

(Sticker sin arm under Edwards.)

Våra varmaste gratulationer!

(Tystnad. Försagd stämning.)

Jag ville bjuda på en delikatess.

Visa vår tacksamhet, Edwards och min.

EDWARD (*anar oråd*):

Delikatess? Här?

JOHN:

Jag tog fram den ur frysen för att hedra din familj.

(John börjar gräva i sin medhavda påse. Edward försöker hejda honom.)

EDWARD:

Vi kan bjuda våra vänner på middag
en annan kväll.

JOHN:

Han lagade fårhjärnan innan jag kom.

ANNA, DISA, LENA OCH KAJ:

Fårhjärna!

JOHN (*med en blinkning till de andra*):

Nu vill han ha hela för sig själv.

(John får upp en stor inslagen köttbit. Edward är uppenbart besvärad.)

JOHN:

Hos oss en delikatess bara för män.
Men här är vi lika mycket värda,
svarta som vita, kvinnor som män.
De bästa delarna ska ätas med sked.

(John får upp fårhuvudet ur påsen och lägger upp det på ett medhavt fat. Alla försöker hålla goda miner.)

DISA:

Fårhjärna äts för att hedra era förfäder, inte sant?

EDWARD:

Bara på landet. För hundra år sedan.

ANNA:

Spännande, tycker jag.

KAJ (*granskar fårhuvudet*):

Cool min.

JOHN:

Smälter i munnen som kräftsmör.

Eller hur Edward?

EDWARD (*plågat*):

Beror på var och när.

ANNA:

Ögonen ser lite ledsna ut.

JOHN (*förbereder serveringen*):

Tömmas levande på blod är ingen picnic.

LENA (*fascinerad mot sin vilja*):

Tömmas levande på blod. Barbariskt.

ANNA:

Djurplågeri.

KAJ:

En hammare mot tinningen bara – känns ingenting.

(John delar ut plasticskedar.)

JOHN:

Varsågoda! Var inte blyga!

(Alla står som förstenade runt djurhuvudet med varsin sked i handen.)

SEXTETT "Försvar mot det vilda"

LENA:

Jag ser deras blickar, hungriga, vilda.
Knivarna klyver min vita hud.
Livet sipprar ut, droppe för droppe
bär bort mig, långsamt, på en bultande flod.

DISA:

Ritualer är till för att skapa gemenskap.
Identitet. Vi. Alla har sitt.
Äckel och avsky är koloniala vapen.
Ta avstånd från den andre är härskarteknik.

ANNA:

Det som känns i magen är ingen sanning.
En kväljning är bara kunskapsbrist.
Vi äter kräftor, de äter hjärnor.
Ingen kan säga vad som är rätt eller fel.

KAJ:

Blod som flyter. Manlighetsprov.
Klara sig själv i en farlig skog.
Simma över hav. Bestiga berg.
Cereemonier och riter ger levande bilder.

EDWARD:

Låt mig bli till ånga, sjunka genom jorden,
gå genom väggen, gå upp i rök.
Backa filmen, radera bilden.
Låt mig försvinna och bli till ingenting.

JOHN:

Fladdret i ögonen, hans skrämda min.
Den böjda ryggen, hans ryckande drag.
De har tämjat djuret, lockat det till sig
ängslan och lydnad är allt som finns kvar.

LENA (*backar ett steg*):

Jag mår illa.

ANNA:

Vi kan smaka lite en annan dag.

DISA:

Anna har redan lagat mat.

(Kaj har fått fram kameran och börjat ta närbilder.)

KAJ:

Ritual med fårhjärna.
Tala om scoop.

DISA (*ställer sig i vägen*):

/Inga reportage från vårt hem.

/

/ ANNA:

/Det här är en privat tillställning.

/

/ EDWARD (*till John*):

/Packa ner huvudet genast! Nu!

ANNA:

Nu sätter vi oss till bords och andas djupt.

JOHN (*flyttar fatet med fårhuvudet till en sidoplatz*):

Vi barbariska män sätter oss här.

Ni veka kvinnor kan äta
mammamat.

DISA (*till Edward*):

Se till att din partner håller sig i skinnet!

/Jag tolererar ingen diskriminering

/i mitt eget hem.

/

/ ANNA:

/Nu räcker det!

/Förolämpa oss efter allt ni har fått!

JOHN:

Sorry my ladies, men ni har ingen humor.

EDWARD:

Jag är ledsen... så ledsen...

ANNA (*utom sig*):

DUETT "Resa ragg"

/Här hos oss är vi inte som hos er.

/Här respekterar vi, talar, lyssnar vi till varandra.

/Här kommer vi i tid, äter det vi lagar,

/gör som vi gör och inte som ni män behagar!

/

/ JOHN:

/Ni plockade upp honom från gatan

/klappade, tämjde.

/Matade honom med era löften

/gödde honom med era lagar.

KAJ (*till Lena*):

Bäst vi går innan de börjar slåss...

JOHN:

ARIA "Jag, hans andre"

Så kommer jag, hans andre,
farlig, främmande.
Så kommer jag, hans skugga,
odresserad, otämjbar.
Ni rodnar och ler,
vänder er bort, diskret.
Berättar sagor om kärlek
fast era magar vänder sig.

(Anna och Disa flyr rummet under Johns aria, följda av Lena och Kaj. Scenen förändrar sig och Edward och John befinner sig i ett ingenmansland. Edward ser tyst på John.)

JOHN:

De vill dressera oss med sina klappar
tämja oss med sina godisbitar.

EDWARD (*sammanbitet*):

Du gick för långt, John.

JOHN (*tar Edwards arm*):

Vi måste bort härifrån, så långt vi kan komma.

(Edward skakar av sig Johns arm.)

EDWARD:

Den John jag ser är inte den jag kände.

JOHN:

Jag är den jag är och alltid har varit.

EDWARD:

Ett rasande barn som klöser och sparkar.

JOHN:

Dig har de gjort till en av sina egna.

EDWARD:

Vi fick chansen att börja ett sannare liv, växa tillsammans...

JOHN:

Deras trippande knähund blir jag aldrig...

EDWARD:

Ditt vilda lynne tar kol på hoppet...

JOHN:

Ditt feiga sinne dödar all kärlek.

/ EDWARD:

/Jag ser in i dina ögon och möter - en främling.

/

/ JOHN:

/Jag ser in i dina ögon och möter - en främling.

(Edward går i vredesmod.)

JOHN (*lamslagen*):

ZEBRAN II

Rösten - ett piskrapp!

I hans ögon - en bödel.

(Vill skynda efter Edward men kommer ingen vart.)

Än finns det tid att lyfta blicken, se bortom bergen.

Än finns det tid att samla modet, skärpan, sinnet.

Än finns det tid att spänna musklerna,

sikta mot molnen, släppa taget, fly över vidderna.

Än finns det tid.

(John skyndar iväg.)

Scen 11. Ett café. Edward. Kaj.

(Edward, nedstämd, väntar vid ett cafébord.)

EDWARD:

Jag söker i mig efter drömmar och dofter,
glödande kvällar, blommande nätter.
Minnena radar upp sig längs tomma gator,
utrymda gränder.

(Kaj dyker upp. De får syn på varandra samtidigt.)

KAJ:

Enchanté!

(Edward visar på en stol mittemot sin.)

Roligt att du svarade till slut.

EDWARD:

Du har lärt dig franska. Inte så illa.

KAJ:

Franska. Konst. Poesi.

Jag vill lära mig allt du kan.

(tar upp sin kamera och visar Edward.)

Bilder på din enfant terrible.

Vad tycks?

(Edward tittar på bilderna. Bli illa berörd och skjuter ifrån sig kameran.)

EDWARD: *ARIA OCH DUETT "Min John – förvriden"*

Min John är en frimodig själ, en otyglad poet med blicken ren som
morgonhimlen, hjärtat lätt som en virvlande fjäder.
Min John är en lekfull ängel med skratt under vingen,
en sprudlande narr med blixtrande tankar, ömsinta ögon och sorgsna händer.
/Dina bilder lägger sig i vägen,
/förvrider synen, grumlar sinnet.
/Jag kan inte längre se min egen.
/

/ KAJ:
/Mina bilder lever,
/mina bilder är bra.
/För första gången
/bra bilder, levande bilder.
/Och det är jag jag jag som har tagit dem.

EDWARD:

Jag älskade honom.

KAJ (*bläddrar nöjt igenom bilderna*):

Älska gjorde man på artonhundratalet.

EDWARD:

Den som älskade John var en modig man på en ofri plats.
Men vem är jag här? Vem ska jag vara?

KAJ:

ARIA "Kajs credo"

Här kan Du välja vem du vill vara,
hur du vill leva, vem du vill älska.
Här behöver du inga Gudar hava.
Carpe diem, go with the flow,
allt flyter och du med det.
När stormen rasar - låt dig böjas med träden.
När vinden vänder - låt dig svepas med.

Gör dig grön om våren, vit om vintern.
Gör dig till kung för en dag
byt bana när det blir trist.
Bo här en stund, flytta till Paris,
har du kul är du kvar,
får du tråkigt - kom tillbaks!
Bara Du väljer vem du vill vara,
hur du vill leva, vem du vill älska.

(Edward böjer sig plötsligt fram över bordet och ger Kaj en desperat kyss.)

Scen 12. Hemma hos Lena och Kaj. Kaj. Lena.

(Kaj packar ner sina saker i en flyttlåda. Lena in, i upplösningstillstånd.)

LENA:

Vi har legat sked i två år.
Jag köpte en ny säng för din skull.
Du kan inte bara packa och gå!

(Kaj fortsätter packa.)

För tråkigt sex?
För tråkig mat?

KAJ *(räcker fram två fotoalbum)*:

Spanien eller Portugal?

LENA *(skjuter ifrån sig hans händer)*:

Jag är ingen semesterresa.

KAJ *(lägger ifrån sig albumen)*:

Du får båda.
Jag ska ändå byta stil.

LENA:

När du träffade mig hade du ingenting,
ingen bostad, inget namn.

KAJ:

Mindre dokumentärt. Mer poesi.

LENA:

Jag satsade och betalade
gjorde dig till en lovande fotograf.
Du är skyldig mig en förklaring.

KAJ:

Jag vill ha nåt nytt bara.

LENA:

Vi förnyar oss tillsammans!
Går en kurs. Ringer en terapeut.
/Vi måste åtminstone försöka.

/

/ KAJ:

/Det här har ingenting med oss att göra.

LENA (*gör en ansats att stryka Kaj över kinden*):

Du är trött och vilsen.
En borttappad valp.
Vi åker någonstans där vi kan få syn på varandra.

KAJ:

Jag vill ha nya människor. Nya upplevelser.

LENA:

Du tror att kärlek är en surfingtrip,
en ny bräda,
röka på.

KAJ:

Du tror att kärlek är ett bostadskontrakt.

LENA (*gör en ansats att kyssa Kaj*):

Jag älskar dig.

(Kaj skjuter henne bryskt ifrån sig.)

Du är skyldig mig två år av mitt liv.

KAJ:

Avbetalat med tvåhundra ligg.

(De stirrar på varandra som två ilska rovdjur.)

/ LENA:

/ As!

/

/ KAJ:

/ Asätare!

/

/ LENA:

/ Parasit!

/

/ KAJ:

/ Utpressare!

/

/ LENA:

/ Blodsugare!

/

/ KAJ:
/ Surtant!

LENA:
Vad heter hon?

KAJ:
Han.

(Lena kommer av sig, stirrar förbluffat på Kaj.)

LENA:
Du var homofob innan du träffade mig.

KAJ:
Jag är en annan nu.
Edward har öppnat dörren
till en helt ny Kaj.

LENA
Edward... och du? Men han och John...?
(alltmer rasande)
Alla rumsrena tankar, alla ädla känslor.
Kampen för kärleken som övervinner allt.
Trendbögar.
Självupptagna svin.
Ingenting hos er är sant.
Ut härifrån! Ut!
Må ni brinna i helvetet båda två!

(Skrämd av Lenas utbrott, tar Kaj sin låda och flyr. Lena blir kvar, ensam och tillintetgjord.)

Ett par varma händer.
En kropp intill min.

ARIA "Kärlekens solsting"

Ännu en värmebölja
här – och förbi.
Svedan dröjer kvar, blossar, brinner.
Ekot av en smekning. En flyktig kyss.
Mot kärlekens solsting finns inget skydd.
Ingen skugga att fly till.
Inget kallt blod att svalka sig i.

Scen 13. Edwards och Johns lägenhet. John.

(John, rastlös, försöker sysselsätta sig med att skriva i sin anteckningsbok men slutar ideligen skriva för att kolla sin mobiltelefon.)

JOHN:

Två nätter sedan Edward sov hemma.
Tre dagar sedan ”arbetsmötet” med Kaj.

(Återgår till anteckningsboken. Fastnar igen.)

Jago förvrider synen på Otello
och den tragiska hjälten kväver sin älskade.
För att han är svart eller svartsjuk?

(Går bort till en spegel. Betraktar sitt ansikte.)

Du har gjort mig till ett monster jag inte känner,
hjärtat fruset, en förstenad planet.
Jag går vilse bland isberg, snavar, störtar
genom kyla och mörker utan slut.

Vore jag Otello skulle jag kväva er båda - Nu.

(Vankar rastlöst genom rummet, sätter sig. Genomfärs av en het våg av förtvivlan och drar till sig en kudde.)

Andas John, andas. Lugn. Lugn. Lugn.

(Blundar. Försöker lugna sig genom att dra långa djupa andetag. Skjuter upp igen, jagad av en plötslig tanke.)

Tiden rinner ut. Jorden skälver.
Nu eller aldrig. Snart är allting försent.
En förflugen blick störde vår bana,
drev oss bort och ut i en isande rymd.

(Börjar med ens byta kläder i rasande fart.)

Hejda tiden. Börja om från början.
Ingen ska få slita oss loss från varandra.
Nerkylda hjärtan går att återuppliva.
Stelnat blod kan pulsera på nytt.

(Snubblar ut.)

Scen 14. Hos Disa och Anna. Disa. Anna. Edward. Kaj. Senare John.

(Disa öppnar en flaska bubbel och häller upp i glasen. Besvärad stämning. Anna har svårt att dölja att hon känner sig kluven.)

EDWARD:

Jag ville att ni skulle få veta först av alla.

DISA:

Skål för kärleken!

ALLA *(klingar i glasen)*:

Skål!

KAJ *(en smula inställsamt)*:

Anna har känt det i lilltån,
det ser jag på spetsen av hennes ögonfrans.

ANNA:

Varken lilltån eller ögonfransen.
Men skål!

(Ingen kan komma på något mer att säga. Alla dricker under tystnad.)

EDWARD:

John får det bättre utan mig.
Kan träffa någon som han, hitta sig själv.

KAJ (*lite för ivrigt*):

Märkte ni att Lena var homofob?

ANNA:

Och... ledsen att behöva... men tyvärr...

/rasist.

/

/ KAJ:

/Rasist.

Javisst.

DISA:

Jag såg men blundade.

ANNA:

Jag hoppades att jag såg fel.

KAJ:

Jag satte ner foten.

DISA:

Bättre nu än om tio år.

ALLA:

Skål för det!

(Alla tar en klunk och ser varandra i ögonen.)

Skål!

KAJ (*lägger armen om Edward*):

Nu flyttar vi till Paris.

(Anna tittar förskräckt på Edward.)

EDWARD:

Jag är tillbaka om ett år.

KAJ:

Kanske två.

ANNA:

Disa tog risker för er skull.

Akutplatser växer inte på träd.

DISA (*lägger handen lugnande på Annas arm*):

Vi gjorde det vi kunde, nu står andra på tur.

EDWARD:

Jag kommer att ordna med allt.

Ingen ska behöva sopa igen spåren efter oss.

ANNA (*far plötsligt ut*):

Sedan flyr du från oss alla och rymmer till Paris.

(Edward tittar på Anna, som tagen på sängen.)

Lyckan är ett nyckfullt djur. *ARIA "Ett nyckfullt djur"*

Vill bli klappad och smekt, struken medhårs,

skämmas bort.

Lägger sig på rygg med benen i vädret,

spinner och myser, kryper tätt intill.

I nästa stund ylar den i natten,

klöser och väser, gnager och gräver,

jagar efter nytt och försvinner

spårlöst,

ut ur ditt liv.

DISA (*kollar sin telefon*):

John på väg.

(Alla tittar stumt på varandra. Som på en given signal börjar de samla ihop glas och flaskor som för att sopa igen spåren efter ett gemensamt brott. Edward och Kaj skyndar iväg.)

ANNA:

Vad säger vi? Vad gör vi?

DISA:

Vi är neutrala.

Tar ingens parti.

(John dyker upp, svettig och stressad, med famnen full av blommor och presenter som han skyndar sig att sticka i Annas och Disas händer. Försöker hämta andan.)

JOHN:

Jag är ledsen,
så ledsen för allt.

(Anna lägger handen på Johns axel.)

ANNA:

Andas John. Andas.

JOHN:

Edward. Vet ni var han är?

ANNA OCH DISA:

Lugn, lugn, lugn.

JOHN (*med svårighet*):

Ni hjälpte oss hit,
gav oss en fristad, ett hem.
Jag satt kvar i min cell,
visade ingen tacksamhet.

ANNA:

Acceptera. Låta passera.
Som moln på himlen.

JOHN:

Han gör sig fri från mig,
gör sig av med mig
smekning för smekning
kyss efter kyss.
Det är mitt eget fel.
Jag slog in dörren och ormen smet in.
Kajs falska sötma är värre än Jagos gift.

(Anna och Disa ser på varandra, osäkra och rådvilla.)

Kasta mig i skärselden,
straffa mig på nytt!
Jag blottar strupen, låter mig piskas,
bara jag får sluta honom i mina armar,
känna hans andning andas i min.

(Med ens misstänksam.)

Ni vet var han är.

(Anna och Disa ser återigen på varandra.)

ANNA:

Någonstans i stan.

DISA:

Mer vet vi inte.

JOHN (*sjunker ihop, tillintetgjord*):

En mardröm. Alltihop.

DISA:

Ett misslyckande för oss.

(Anna och Disa sätter sig på varsin sida om John.)

ANNA OCH DISA:

En katastrof.

DUETT

ANNA:

"Älska är ingenting som tar slut"

/ Han sitter på balkongen, böjd under oron
/ tyngd av längtan.
/ Hans väsen urgröpt av saknaden efter dig.
/ Du är hans syre och näring, hans puls och hans andning.

/

/

DISA:

/

/

/

Älska eller inte älska är inte frågan.
Finns inte på menyn, inte i butiken.
Går inte att beställa och få genom etern.
Att älska är ett löfte och ett beslut.

ANNA OCH DISA (*ser på varandra*):

Att älska är ingenting som tar slut.

ANNA (*med ny energi*):

En barnslig nyck från Edwards sida.

DISA:

En fänig fling.

ANNA:

Kaj är flyktig som ånga.

DISA:

En kameleont.

ANNA:

Kärleken kommer från en djupare källa.

DISA:

Kärleken kommer ur en sannare glöd.

JOHN (*suger i sig vartenda ord*):

Era ord smakar honung,
lindrar och svalkar...

TERSETT

"Över avgrunden"

ANNA:

Edward kommer att somna av leda.

DISA:

Tröttna innan efterrätten.

JOHN:

... dämpar smärtan som rasar och sliter.

ANNA:

Deras flirt kommer att spricka som en bubbla

DISA OCH ANNA:

– poff!

JOHN:

Jag älskar honom, måste få honom tillbaka.

ANNA:

Du kommer att få honom tillbaka om du verkligen vill.

DISA:

Imorgon bitti ligger han vid din sida.

ANNA:

Han kanske redan är hemma och möter dig i dörren.

JOHN:

Vår kärlek är starkare än misstron och hatet.

DISA:

Er kärlek har hållit i sämre terräng...

JOHN:

Den kommer att rädda oss från fallet...

ANNA:

... uthärdat värre tider.

JOHN:

... bära oss över djupen

/ DISA:

/Imorgon kväll är krisen över.

/

/ ANNA:

/ Imorgon kväll äter du och Edward middag, här med oss.

JOHN (*omfamnar Anna och Disa*):

Mina skyddsänglar!

Ni har lyft mig under era vingar,
fört mig över avgrunden och
satt ner mig på fasta marken igen.

(John skyndar iväg. Anna och Disa tittar på varandra, försagda och förvirrade som om de inte riktigt förstår vad de åstadkommit.)

Scen 15. Edwards och Johns lägenhet.

(Edward in, rastlös och orolig. Tar upp Johns kvarglömda skjorta och gör en ansats att lukta på den. Läger snabbt ifrån sig den igen. Drar fram en resväska och slänger ner skjortan och Johns övriga saker. Letar fram papper och penna och sätter sig för att skriva.)

EDWARD (*prövande*):

John. Ledsen att sära dig...

(Hejdar sig. Knycklar ihop pappret. Letar fram ett nytt.)

Kära John...

Nej nej nej!

(Knycklar ihop pappret. Fiskar upp ett nytt.)

John. Ledsen att det skulle sluta såhär
men från första stund... du kunde ha visat lite mer tacksamhet...

(Hejdar sig och knycklar frustrerat ihop pappret. Kastar sig över ett nytt.)

Stenen sjönk, drog med sig kärleken.

Jag sökte, försökte,

hittade den inte på botten av mig själv.

(Läser meningen. Skakar på huvudet. Knycklar ihop pappret, drar till sig ett nytt.)

Beklagar John.

Ditt konto är påfyllt. Framtiden öppen.

(Reser sig argt.)

Taktlöst. Tandlöst.

Slipprigt som tvål.

(Går några varv runt rummet. Hejdar sig.)

Jag ser på dig nu
- en annan man, en annan själ.
Själv, en annan, vill jag inte öppna
det som var så svårt att stänga.
(hejdar sig)
Minns du vår zebra bakom svarta galler?
Nu spränger han över savannen,
fredlös, eldögd.

(John dyker upp i en bubbla på en annan del av scenen.)

*DUETT
ZEBRAN III*

JOHN:

Befriad från rädslan, förlossad från skammen,
fri att följa nattens lockrop.

EDWARD:

Jagad av rovdjur, blicken vit av skräck och bävan.

JOHN:

Hjärtat fyllt av dofter, färger...

EDWARD:

Hetsad av drömmar utan fäste...

JOHN:

... drömmar som bär honom mot andra världar...

EDWARD:

... buren av skuggors nyckfulla händer.

JOHN:

... lyfter honom mot andra stjärnor.

EDWARD:

Ett virvlande löv i en vind som blåst vilse,
hängiven stunden, trogen ingen.

Blind för faran, berusad av farten,
driven av ruset ser han världarna svindla,
snubblar i språnget

- och stupar.

JOHN:

Rovdjuren gläfsar, gnyr, släpper taget.

Äntligen fri, fri att älska,

fri att lämna sin snitslade bana

ser han himlarna öppnas, ser sin lycka,

backar och landar

- mitt i flocken.

(John försvinner. Edward stirrar tomt ut i luften en lång stund. Så skriver han ner några rader i rasande fart, viker ihop brevet och lägger det i ett kuvert. Fäster kuvertet på resväskan och går. På den tomma scenen står resväskan ensam kvar.)

SLUT PÅ OPERAN